

Sporočilo za javnost

Številka: 091-26/2018 (01020)

Datum: 27. 12. 2018

Spremembe na področju pokojninskega in invalidskega zavarovanja v letu 2019

V letu 2019 se bodo za izračun pokojninske osnove upoštevale osnove iz katerih koli najugodnejših zaporednih 24 let zavarovanja od leta 1970 dalje, kar je sicer veljajo že letos.

Splošni pogoji za pridobitev pravice do starostne pokojnine v letu 2019

Za izpolnitev pogojev za pridobitev pravice do **starostne pokojnine v letu 2019** morata biti hkrati izpolnjena pogoja starosti in pokojninske dobe, in sicer za:

ŽENSKE

Starost	Pokojninska doba
60 let	40 let pokojninske dobe brez dokupa
64 let in 6 mesecev	najmanj 20 let
65 let	najmanj 15 let zavarovalne dobe

MOŠKE

Starost	Pokojninska doba
60 let	40 let pokojninske dobe brez dokupa
65 let	najmanj 15 let zavarovalne dobe

Pravico do starostne pokojnine je v določenih primerih možno pridobiti tudi pri nižji starosti. Nekatere od predpisanih starosti je možno znižati zaradi:

1. **skrbi za vsakega rojenega ali posvojenega otroka**, za katerega je zavarovanec skrbel v prvem letu njegove starosti, ki ima državljanstvo Republike Slovenije, če ni z mednarodnim sporazumom drugače določeno, in sicer se starostna meja zniža za 6 mesecev za enega otroka, za 16 mesecev za dva otroka, za 26 mesecev za tri otroke, za 36 mesecev za štiri otroke in za 48 mesecev za pet ali več otrok. Do znižanja starosti je upravičena ženska, moški pa le, če je užival pravico do nadomestila iz naslova starševstva;
2. **služenja obveznega vojaškega roka** za dve tretjini njegovega dejanskega trajanja in
3. zaradi **vstopa v obvezno pokojninsko in invalidsko zavarovanje pred dopolnjenim 18. letom starosti** za ves čas trajanja obveznega zavarovanja do dopolnjenega 18. leta starosti.

Ob dopolnitvi 38 let pokojninske dobe brez dokupa se iz predpisanih 65 let starosti starostna meja zniža:

- ženski (ali moškemu) zaradi skrbi za otroke za največ štiri leta (do dopolnjenih 61 let) in
- moškemu zaradi služenja obveznega vojaškega roka za največ dve leti (do dopolnjenih 63 let).

Pravico do starostne pokojnine je možno pridobiti pri nižji starosti tudi zaradi:

- dela na delovnih mestih, na katerih se je zavarovalna doba štela s povečanjem (t. i. beneficirana doba),
- osebnih okoliščin, ki so pogojene z zdravstvenim stanjem, zaradi katerih so bile osebe do 31. decembra 1999 upravičene do štetja zavarovalne dobe s povečanjem, od 1. januarja 2000 dalje pa do prištete dobe.

Če je oseba upravičena do znižanja starosti za pridobitev pravice do starostne pokojnine tudi zaradi štetja zavarovalne dobe s povečanjem in/ali prištete dobe, se najprej opravi to znižanje. Sledijo znižanja na drugih podlagah (zaradi skrbi za otroke, obveznega služenja vojaškega roka oziroma vstopa v obvezno zavarovanje pred dopolnjenim 18. letom starosti), vendar pa ne pod najnižje možne starosti, predpisane za posamezno od njih. To pomeni, da je lahko že s prvo od možnih podlag za znižanje starostne meje to v celoti izkoriščeno in druge podlage nimajo več nobenega vpliva.

Višina starostne pokojnine je pogojena z višino pokojninske osnove in dolžino dopolnjene pokojninske dobe. Ta služi za določitev odstotka za odmero starostne pokojnine. Višina odstotka za odmero se razlikuje glede na spol zavarovanca in znaša za 15 let zavarovalne dobe za ženske 29 odstotkov pokojninske osnove, za moške pa 26 odstotkov. Za vsako nadaljnje dopolnjeno leto pokojninske dobe se pri ženski odmerni odstotek zviša za 1,38 odstotka, pri moškem pa za 1,25 odstotka. Če daljša pokojninska doba ne znaša eno leto, znaša pa vsaj šest mesecev, se odmerni odstotek za tolikšno pokojninsko dobo za žensko poveča za 0,69 odstotka, za moškega pa za 0,63 odstotka.

Pogoji za pridobitev pravice do predčasne pokojnine v letu 2019

Pogoji za pridobitev pravice do **predčasne pokojnine v letu 2019** so po spolu izenačeni, zavarovanec pa mora dopolniti **starost 60 let ter 40 let pokojninske dobe**.

Predčasna pokojnina se odmeri glede na dopolnjeno pokojninsko dobo od pokojninske osnove tako kot starostna pokojnina. Tako odmerjena pokojnina se nato zmanjša za vsak mesec manjkajoče starosti do dopolnitve starosti:

- **64 let in 6 mesecev** (ženska) oziroma
- **65 let** (moški)

za 0,3 odstotka, vendar največ za 18 odstotkov. Zmanjšanje pokojnine je trajno. Za pridobitev pravice do predčasne pokojnine predpisane starosti ni možno znižati na nobeni podlagi.

Pogoji za pridobitev pravice do vdovske pokojnine v letu 2019

Vdova oziroma vdovec v letu 2019 praviloma pridobi pravico do vdovske pokojnine, če je ob smrti zakonca dopolnil(a) **56 let in 6 mesecev** starosti (v letu 2018 je veljal pogoj 56 let starosti).

Če vdova ali vdovec do smrti zavarovanca oziroma uživalca pravic ne dopolni 56 let in 6 mesecev starosti, dopolni pa **51 let in 6 mesecev starosti**, pridobi pravico do vdovske pokojnine, ko dopolni 56 let in 6 mesecev starosti. Če vdova ali vdovec med trajanjem pravice do vdovske pokojnine, pridobljene ob pogojih iz druge ali tretje alineje prvega odstavka tega člena, dopolni 56 let in 6 mesecev starosti, trajno obdrži pravico do vdovske pokojnine. Če ji ta pravica preneha pred dopolnjenim 56. letom in 6 mesecem starosti, toda po dopolnjenih **51 letih in 6 mesecih** starosti, jo lahko znova uveljavi, ko dopolni 56 let in 6 mesecev starosti.

Uskladitev pokojnin v letu 2019

Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o izvrševanju proračunov Republike Slovenije za leti 2018 in 2019 (ZIPRS1819-A) za leto 2019 poleg redne uskladitve pokojnin in drugih prejemkov v skladu s 105. do 107. členom ZPIZ-2 določa tudi njihovo izredno uskladitev, in sicer v višini enega odstotka, če bo gospodarska rast za leto 2018 presegla tri odstotke bruto domačega proizvoda, oziroma v višini 1,5 odstotka, če bo gospodarska rast presegla štiri odstotke bruto domačega proizvoda, oziroma v višini dveh odstotkov, če bo gospodarska rast presegla pet odstotkov bruto domačega proizvoda.

Letni dodatek

Novela Zakona o izvrševanju proračunov Republike Slovenije za leti 2018 in 2019 (ZIPRS1819-A) za leto 2019 določa tudi nove višine letnega dodatka.

V letu 2019 se bo letni dodatek izplačal skupaj z izplačilom redne pokojnine za mesec julij, in sicer v naslednjih zneskih:

- 1.** uživalcem pokojnin, ki prejemajo pokojnino v znesku do 470 evrov, v višini 437 evrov;
- 2.** uživalcem pokojnin, ki prejemajo pokojnino v znesku od 470,01 evra do 570 evrov, v višini 297 evrov;
- 3.** uživalcem pokojnin, ki prejemajo pokojnino v znesku od 570,01 evra do 670 evrov, v višini 237 evrov;
- 4.** uživalcem pokojnin, ki prejemajo pokojnino v znesku od 670,01 evra do 810 evrov, v višini 187 evrov;
- 5.** uživalcem pokojnin, ki prejemajo pokojnino v znesku, višjem od 810 evrov, v višini 127 evrov;
- 6.** uživalcem nadomestil iz drugega in tretjega odstavka 95. člena ZPIZ-2, ki prejemajo nadomestilo v znesku do 670 evrov, v višini 237 evrov;
- 7.** uživalcem nadomestil iz drugega in tretjega odstavka 95. člena ZPIZ-2, ki prejemajo nadomestilo v znesku od 670,01 evra do 810 evrov, v višini 187 evrov;
- 8.** uživalcem nadomestil iz drugega in tretjega odstavka 95. člena ZPIZ-2, ki prejemajo nadomestilo v znesku, višjem od 810 evrov, v višini 127 evrov.

V znesku pokojnine se upoštevajo tudi znesek dela vdovske pokojnine oziroma družinske pokojnine po drugem roditelju, dodatki in razlike pokojnin k pokojnini po drugih predpisih ter znesek pokojnine, prejete od tujega nosilca pokojninskega oziroma invalidskega zavarovanja.

Višina letnega dodatka se uživalcem, ki prejemajo pokojnino iz tujine, določi glede na skupen znesek pokojnin oziroma nadomestil iz slovenskega sistema pokojninskega in invalidskega zavarovanja ter pokojnin, prejetih iz tujine v mesecu januarju, preračunanih v evre po tečaju Banke Slovenije na dan izplačila rednih pokojnin za mesec januar 2019. Če uživalec prejema slovensko pokojnino v sorazmernem delu, se mu tudi letni dodatek po 96. členu ZPIZ-2 obračuna in izplača v sorazmernem delu.

Zavod bo uživalce, ki imajo na dan 1. januarja 2019 prebivališče v drugi državi, uživalce, ki imajo prebivališče v Republiki Sloveniji in se jim pokojnina po določbah mednarodnih pogodb izplačuje v sorazmernem delu, ter uživalce s prebivališčem v Republiki Sloveniji in po podatkih Finančne uprave Republike Slovenije prejemajo tudi pokojnino od tujega nosilca pokojninskega oziroma invalidskega zavarovanja, obvestil po uradni dolžnosti in jim v izpolnitev posredoval tudi obrazec, ki se bo štel kot dokazilo o višini tuje pokojnine. Ti uživalci bodo lahko zavodu na tem obrazcu posredovali podatke o višini tuje pokojnine, izplačane v mesecu januarju 2019.

Višino tuje pokojnine bo lahko uživalec sporočil preko spletnega portala z oddajo zahtevka na določenem spletnem naslovu ali z uporabo posebne QR kode, ki mu bo posredovana na obvestilu skupaj z navodili in varnostno PIN kodo. Uporaba sistema je brezplačna, varna in preprosta ter nadomešča posredovanje podatkov preko priloženega obrazca.

Če bo zavod od zgoraj navedenih uživalcev pokojnin prejel vrnjeno dokazilo najpozneje do 30. aprila 2019, jim bo letni dodatek izplačan do 30. septembra 2019, če bo zavod dokazilo o višini tuje pokojnine prejel do 30. septembra 2019, bo letni dodatek izplačan do konca leta 2019. V primeru, da zavod vrnjenega dokazila o višini tuje pokojnine ne bo prejel do 30. septembra 2019, bo letni dodatek izplačan v višini 127 evrov oziroma v pripadajočem sorazmernem delu tega zneska.

Vsem uživalcem bo zavod brezplačno posredoval tudi varnostno PIN kodo, s katero bodo lahko višino tuje pokojnine sporočili elektronsko preko internetne povezave.

Najnižje osnove za plačilo prispevkov za posamezne kategorije zavarovancev

Najnižji znesek osnove za plačilo prispevkov za pokojninsko in invalidsko zavarovanje se postopno zvišuje, tako da v letu 2019 za samozaposlene in kmete znaša 60 odstotkov povprečne plače, za delavce v delovnem razmerju 56 odstotkov povprečne plače in za družbenike 85 odstotkov povprečne plače.

Več o prispevkih za socialno varnost in spremembah osnov za vse kategorije zavarovancev je objavljeno na spletni strani [Finančne uprave RS](#).

Obvezno pokojninsko in invalidsko zavarovanje na podlagi drugega pravnega razmerja

Z letom 2018 se je zaključilo tudi prehodno obdobje ugotavljanja trajanja zavarovalne dobe na podlagi drugega pravnega razmerja, ki zajema delo na podlagi pogodb civilnega prava (podjemna pogodba oziroma pogodba o delu, avtorska pogodba ipd.) ter začasno in občasno delo dijakov in študentov. Zavarovalna doba se pri teh osebah ugotovi tako, da se prizna po en mesec zavarovalne dobe za vsakih doseženih 60 odstotkov (58 odstotkov v letu 2018) povprečne mesečne plače iz leta, za katero se opravi izračun, vendar največ 12 mesecev za posamezno koledarsko leto. Če skupni letni znesek vseh prejemkov iz drugih pravnih razmerij ne dosega 60 odstotkov povprečne mesečne plače, se ugotovi trajanje zavarovalne dobe v sorazmernem delu (v dnevih).

Zakon o dohodnini in pokojnine

V letu 2019 se meja, pri kateri nastopi davčni odtegljaj pri pokojnini ali invalidskem nadomestilu, če je zavod glavni izplačevalec, ne spreminja. **Akontacija dohodnine bo odtegnjena od pokojnin in nadomestil, višjih od 1.095 evrov z upoštevanjem splošne in pokojninske olajšave.**

Splošna olajšava, do katere imajo pravico vsi zavezanci, ki so rezidenti Slovenije (6. člen ZDoh-2), znaša od 1. januarja 2019 na letni ravni 3.302,70 evra oziroma na mesečni ravni 275,22 evra. Prejemniki pokojnin, ki so rezidenti Republike Slovenije, imajo pravico do tako imenovane pokojninske olajšave, ki znaša 13,5 odstotka pokojnine oziroma osnove za odmero akontacije dohodnine.

Tudi v letu 2019 večina uživalcev pokojnin ne bo plačevala akontacije dohodnine od mesečnih pokojnin.

ZDoh-2M (Uradni list RS, št. 96/2013) je s 1. januarjem 2014 ukinil olajšavo za starost po 65. letu. Zaradi navedenega bodo prejemniki pokojnin, starejši od 65 let, ki prejemajo pokojnino nad 1.095 evrov, tudi po 1. januarju 2019 plačevali akontacijo dohodnine kot v letu 2018.